

Γ. ΠΟΥΛΙΔΗΣ

ενας φωτογραφος

μια μηχανη - μια ζωη



ενας σουλιωτης, πριν 62 χρονια με το φακο!

ρεπορταζ Βαγγελη Μυγδαλη

Ξεκίνησε «φαρμακοτρίφτης» στην Κωνσταντινούπολη. Δούλευε στο φαρμακείο κι' έπαιζε «ξύλο» με τὰ Τσερκάκια. Κάποτε οί γνωστοί του του είπαν:

—Πρέπει νά φύγης από την Πόλη. Οί αγάδες θά σε ρίξουν στη θάλασσα νά σε φάνε τὰ ψάρια γιατί δέρνεις τὰ παιδιά τους.

Αυτός ήταν και θά είναι Σουλιώτης. Οί πρόγονοί του δέν σκιαχτήκαν ποτέ τόν Τουρκο. Αυτός νά τόν σκιαχτή; Νά όμως πού οί αγάδες τὸ είχαν πάρη στά σοβαρά.

—Τὸ Ρωμηόπουλο στη θάλασσα... Τὸ Ρωμηόπουλο όμως δέν ήταν κουτορνίθι. Κι' ένα πρωτὸ με τὰ λίγα του πράγματα εφθασε με τὸ βαπόρι στὸν Πειραιᾶ... Χωρίς καθυστέρησι έπιασε δουλειά σ' ένα δικηγορικὸ γραφεῖο και φοιτοῦσε συγχρόνως στη σχολή καλῶν τεχνῶν.

Ἐπὶ τῆ εὐκαιρία νά σᾶς τὸν

συστήσουμε:

... Πέτρος Πουλίδης από τὸ Σούλι, ὁ πρῶτος φωτορεπόρτερ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τὴν ἡμέραν τὴν Κωνσταντινούπολη εἶδε σὲ κάποιο κατάστημα πολυτελείας ένα παράξενο μαῦρο κουτί.

—Τὶ νᾶναι αὐτό;

Ἐπὶ τὴν ἡμέραν τὴν ἀναγκάστηκε νά φέρη Ἑλληνα γιὰ νά συνεννοηθῆ με τὸν μικρὸ.

—Τὶ νά τὸ κάνης ἐσὺ αὐτό; τοῦ εἶπε ὁ «διερμηνέας». Αὐτὸ εἶναι γιὰ ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος, γιὰ καλλιτέχνες.

—Θά γίνω κι' ἐγὼ καλλιτέχνης εἶπε τότε με πείσμα ὁ μικρὸς Πέτρος. Σὲ λίγο διάστημα με παραπάνω από τὸ μισὸ μισθὸ του, ἀγόρασε τὸ μαῦρο κουτί, μιὰ μοντέρνα γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη φωτογραφικὴ μηχανή.

Ἐπὶ τῆ στιγμῆ αὐτῆ, ἡ

ὁ πρῶτος Ἕλλην φωτορεπορτερ



φαρμακευτική έχανε έναν λαμπρό όρεξάτο νέο και ή μικρή τότε Ελλάδα κέρδιζε τον δημιουργό και τον... νουνό του φωτορεπορτάζ.

—Νουνό;

—Μάλιστα αγαπητοί μου, νουνό! Μόλις ο Πέτρος Πουλιδης στά 1905 παρουσίασε στην 'Αθήνα, φωτογραφία από τη στιγμή της δολοφονίας του Πρωθυπουργού Δελληγιάννη, οι ύποτυπώδεις έφημερίδες της εποχής δέν είχαν λόγια για να εκφράσουν τον θαυμασμό τους.

—Μά εσύ είσαι μοναδικός στην 'Ελλάδα για' αυτή τη δουλειά.

—Ποιά δουλειά;

—Νά, δέν ξέρουμε πώς να την πούμε.

—Νά σās πώ εγώ. 'Ο Πέτρος Πουλιδης, νεαρός ακόμη, πήρε τó «φώτο» από τη λέξι φωτογραφία, τó «ρεπορτάζ» από τη δημοσιογραφία και έφτιαξε τη λέξι «φωτορεπορτάζ»

... 'Αθήνα του 1905.

'Ο πρώτος Έλληνας φωτορεπόρτερ είναι γεγονός. Με την αδάμαστη θελησί του και τó φωτογραφικό φακό, ο Πέτρος Πουλιδης δέν άφηνε τó παραμικρό γεγονός να τού ξεφύγη. Έγινε τó χαϊδεμένο παιδί τών έφημερίδων. Στά 1912 πήγε έθελοντής στον πόλεμο. Δακρύζει όταν μās διηγείται τις μάχες στά βουνά της 'Ηπείρου.

Γυρνώντας έσερνε μαζί του ένα τραύμα στο χέρι και για λάφυρο την ξιφολόγη του Τούρκου που τόν τραυμάτισε.

...1914 ...1915 ...1922

'Η πολεμική δόξα τών 'Ελλήνων ή πολιτική άναταραχή και κατόπιν ή καταστροφή της Μικρασίας με τόν φακό του Πέτρου Πουλιδης.

Τó αρχείο του σήμερα έχει 30.000 σπάνιες φωτογραφικές πλάκες και δώδεκα παμπάλαιες φωτογραφικές μηχανές, μοντέλλα εποχής.

Τά χρόνια όμως περνάνε, τά γεγονότα διαδέχονται τó ένα τó άλλο και τó παρόν βρίσκει τόν μεγάλο φωτορεπόρτερ, 85 χρόνων, με ένα ακόμη τραύμα από αυτοκίνητο αυτή τη φορά, στο σπίτι του... 'Η γυναίκα του ή 'Ανθή, τά έξη παιδιά του. Οι τέσσερις γιοιό ο Μάρκος, ο Παύλος, ο Στράτος κι' ο Χρήστος, ακολουθήσαν τά βήματα του πατέρα τους στο δρόμο της φωτογραφίας. Έγιναν άριστοι φωτορεπόρτερ.

... 'Αθήνα, 1967...

'Η φωτογραφία τώρα έχη γίνη καθαρό έμπόριο μās λέει ο Πέτρος Πουλιδης. 'Εγώ ποτέ δέν σκέφτηκα τά λεφτά όταν έγινα φωτορεπόρτερ. 'Αν τά σκεφτόμουνά ίσως ήμουν διαφορετικά τώρα.

...Για την έγχρωμη φωτογραφία; 'Όπως βλέπω δέν έχει ακόμη καλό «'Εφές» Οι έρασιτέχνες φωτογράφοι έχουν άρκετη όρεξι και έλπίζω να προοδεύσουν.

... 'Αθήνα, 1967.

'Εξήντα δύο χρόνια από την έποχή που έγινε τó ξεκίνημα. Στο σπίτι του Πέτρου Πουλιδης, κοιμάται σε μιά γωνιά, ή ιστορία του τόπου σε φωτογραφίες.

Π. Πουλιδης

